Magiczny Kraków

# Wspólnie dla przyrody. Kolejna akcja ochrony czynnej w rezerwacie Bonarka

2026-10-08

**W rezerwacie przyrody Bonarka odbyła się kolejna akcja wolontariacka poświęcona ochronie tego jednego z najcenniejszych przyrodniczo miejsc Krakowa.**

Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie wspólnie z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska realizował działania, których celem jest zachowanie wyjątkowych odsłonięć skalnych i znajdujących się w nich śladów historii Ziemi.

Podczas akcji wolontariusze ręcznie usuwali roślinność porastającą powierzchnie skał. W pracach wykorzystano również urządzenie *AirSpade*, które dzięki zastosowaniu sprężonego powietrza pozwala na bezinwazyjne usuwanie gleby i roślinności. To rozwiązanie, które wykorzystywano już podczas wcześniejszych prac w Bonarce. Pozwala skutecznie odsłaniać cenne struktury geologiczne bez ryzyka ich uszkodzenia.

## Dlaczego usuwanie roślinności ze skał jest konieczne?

W przypadku rezerwatu Bonarka zarastanie odsłonięć skalnych oznacza stopniowe zasłanianie i niszczenie tego, co stanowi jeden z największych walorów tego miejsca. To właśnie dla ochrony wyjątkowych form geologicznych utworzono rezerwat.

Odsłonięte skały kryją ślady dawnego życia. Można znaleźć w nich między innymi skamieniałości gąbek i amonitów, będące świadectwem historii tego obszaru sięgającej milionów lat. Ich zachowanie wymagało nie tylko ustanowienia ochrony prawnej, ale również regularnych, konkretnych działań w terenie.

## Ochrona czynna przyrody

Akcja w Bonarce jest przykładem ochrony czynnej. Oznacza ona podejmowanie zaplanowanych działań, które mają pomóc zachować cenne siedliska, gatunki lub elementy przyrody w odpowiednim stanie.

Samo objęcie terenu ochroną nie zawsze wystarcza. W przypadku Bonarki konieczne jest m.in. regularne odsłanianie skarp z wychodniami margli oraz ograniczanie roślinności, która zagraża cennym strukturom geologicznym. ZZM jako zarządzający terenem rezerwatu od lat współpracuje w tym zakresie z RDOŚ w Krakowie. Prowadzone są także działania związane z usuwaniem gatunków inwazyjnych, pielęgnacją terenów trawiastych oraz charakterystycznego żywopłotu głogowego.

Ochrona czynna jest również ważną częścią działań w innych cennych przyrodniczo miejscach Krakowa. Obejmuje między innymi ochronę płazów i ich siedlisk, utrzymywanie odpowiednich warunków dla rodzimych gatunków czy ograniczanie ekspansji roślinności, która może zaburzać cenne siedliska.

Przykładem ochrony krajobrazu są natomiast działania prowadzone wspólnie ze środowiskiem alpinistycznym. W trudno dostępnych miejscach alpiniści pomagają między innymi w oczyszczaniu ścian skalnych z roślinności i innych elementów, które zasłaniają walory krajobrazowe i geologiczne. Takie prace prowadzone są pod nadzorem przyrodników ZZM.

## Wspólna odpowiedzialność za przyrodę

Akcja w Bonarce pokazuje, że ochrona przyrody może być wspólnym działaniem instytucji, specjalistów i mieszkańców. Każdy z uczestników wnosił do niej swoje doświadczenie i zaangażowanie, a efektem była realna pomoc w zachowaniu wyjątkowych walorów rezerwatu.

Bonarka to miejsce, w którym historia Ziemi jest zapisana w skałach. Dbanie o ich zachowanie nie polega wyłącznie na tym, by ograniczyć ingerencję człowieka. Czasem oznacza również świadome i precyzyjne działanie tam, gdzie jest ono potrzebne. Dzięki temu cenne elementy przyrody i dziedzictwa geologicznego mogą pozostać częścią Krakowa także dla kolejnych pokoleń.